SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 64/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 17. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť V. P., zastúpeného Mgr. Róbertom Liškom, Štefánikova 882/39, Poprad, proti výsledku volieb starostu obce Richnava konaných 15. novembra 2014, za účasti I. D. (zvolený starosta obce Richnava), a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. P. p r i j í m a na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. novembra 2014 doručená sťažnosť V. P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Mgr. Róbertom Liškom, Štefánikova 882/39, Poprad, proti výsledku volieb starostu obce Richnava konaných 15. novembra 2014, za účasti I. D. (zvolený starosta obce Richnava).

Zo sťažnosti a z predložených príloh vyplýva, že sťažovateľ kandidoval vo voľbách konaných 15. novembra 2014 za starostu obce Richnava (ďalej len „voľby starostu obce“),

v ktorých získal 303 hlasov, pričom do zoznamu voličov oprávnených voliť vo voľbách starostu obce bolo zapísaných 1 400 voličov, z ktorých boli 1 024 voličom vydané obálky a pre voľby starostu obce bolo odovzdaných 970 platných hlasovacích lístkov. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ vo voľbách starostu obce získal viac ako 10 % hlasov podľa § 59 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a teda je aktívne legitimovaný na podanie sťažnosti.

Sťažovateľ považuje výsledok voľby starostu obce «za dôsledok nezákonného postupu miestnej volebnej komisie, ktorá manipulovala s hlasovacími lístkami a touto manipuláciou skreslila a pozmenila výsledok volieb v neprospech sťažovateľa a v prospech odporcu, I. D., tak, že I. D. sa stal úspešným kandidátom na starostu obce. V miestnej volebnej komisii bolo celkom 10 členov, s predsedom komisie 11, z toho celkom štyria členovia odmietli podpísať Zápisnicu o výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva na starostu obce, a to pre závažné pochybenia a nezákonný postup ďalších členov volebnej komisie. Nezákonný postup volebnej komisie, v súvislosti s ktorým je víťazom volieb na starostu obce odporca, spočíval najmä v bezprecedentnej manipulácii s hlasovacími lístkami niektorými členmi volebnej komisie, v absencii krížovej kontroly hlasov, ako aj v tendenčnom, zaujatom správaní členov volebnej komisie vo vzťahu k sťažovateľovi. Najzávažnejšie pochybenie však vidíme v porušovaní volebnej kampane spočívajúcej v „kupovaní hlasov“ voličov v prospech sťažovateľovho protikandidáta, I. D.».

Sťažovateľ namieta aj porušenie pravidiel volebnej kampane a v tejto súvislosti uvádza, že *«Dňa 8. 11. 2014 prišiel do obce Richnava súčasný predseda Rómskej iniciatívy Slovenska (ďalej len ako „RIS“), V. K. Za stranu RIS kandidoval v komunálnych voľbách na starostu obce I. D. Menovaný predseda agitoval v časti obce, kde žijú prevažne občania rómskeho etnika, týchto dôrazne nabádal, aby v nadchádzajúcich voľbách volili kandidáta č. 1, teda I. D. Za hlasovanie im následne prisľúbil drevo a potraviny, ktoré im bezodkladne po prevzatí úradu I. D. ako nový starosta zabezpečí. V takomto správaní vidíme výrazne porušenie volebnej kampane, obmedzenie slobodnej volebnej súťaže v neprospech*

sťažovateľa, zásah tak do pasívneho ako i aktívneho volebného práva garantovaného čl. 30 Ústavy SR. Sľubovanie majetkového prospechu a protihodnoty za hlasovanie vo voľbách je protiústavné, a ak mohlo mať čo i len hypotetický vplyv na hlasovanie voličov a výsledok volieb, tak takýto výsledok, ktorý nemal charakter spravodlivého a čestného politického zápasu nemôže byť akceptovaný. Vo vzťahu k tejto udalosti podal sťažovateľ na Obvodnom oddelení PZ v Krompachoch trestné oznámenie vo veci podozrenia z prečinu marenia prípravy a priebehu volieb a referenda podľa § 351 ods. 1 Trestného zákona.».

K námietke vzťahujúcej sa k manipulácii s hlasovacími lístkami a k nesprávnemu výsledku volieb sťažovateľ uvádza, že «Miestna volebná komisia pri sčítavam hlasov kandidátov na starostov začala počítanie od piateho kandidáta smerom ku prvému kandidátovi tak, že si najprv urobili kôpky podľa mien jednotlivých kandidátov. Na základe takého úvodného, prvého spočítavania mal kandidát č. 5, J. V. 25 hlasov, kandidát č. 4, V. P. 303 hlasov, kandidát č. 3. Ľ. K. 67 hlasov, kandidát č. 2, J. H. 270 hlasov a kandidát č. 1 I. D. mal 305 hlasov.

Avšak pri spočítavaní kôpky s hlasovacími lístkami s menom kandidáta č. 1, I. D., sa v tejto našli dva hlasovacie lístky s menom kandidáta č. 4, V. P. a jeden hlasovací lístok s menom kandidáta J. H. V. P. tak mal mať regulárne 305 hlasov, nie 303. Tieto hlasovacie lístky priradil predseda miestnej volebnej komisie, T. B. k ďalším hlasovacím lístkom kandidátov a hlasy dopísal aj na lístok, na ktorý si ako predseda robil svoje vlastné poznámky. Počas sčítavania hlasov však jeho priebeh rušil pozorovateľ, pán J. G., a to tým, že si do mobilného telefónu hlasným spôsobom ťukal počty hlasov kandidáta I. D. podľa toho, ako počítal predseda pri úvodnom sčítavaní. Ešte pred riadnym skončením sčítavania vybehol hlučne pred volebnú miestnosť s tým, že jednoznačným víťazom je I. D. Pozorovateľ J. G. vyvolal chaos, takže von ešte pred sčítaním hlasov vyšli aj ďalší členovia volebnej komisie a jeden z členov, R. Š. ho upozornil, že výsledky ešte nie sú konečné, že sa musia opakovane prepočítať hlasy. Po tom, čo sa člen komisie R. Š., ktorý zabezpečoval poriadok pred volebnou miestnosťou vrátil do volebnej miestnosti k sčítavaniu, bolo mu zo strany predsedu MVK B. oznámené, že sčítavanie už skončilo, vykonať ho mali ostatní členovia komisie a kandidát č. 4, V. P. nemá 305 hlasov ale len 303. Členka komisie A. K., ktorá toto

sčítavanie tiež mala vykonať, však v priebehu kedy došlo k jeho pozastaveniu volebnú miestnosť opustila a odišla na toaletu.

Ďalší z pozorovateľov, V. P., syn kandidáta, vyjadril presvedčenie, že tieto hlasovacie lístky vyniesla a znehodnotila práve A. K., keďže aj napriek snahe členov komisie sa tieto dva hlasovacie lístky nenašli. Keďže ich však predseda Komisie mal zapísané vo svojich poznámkach, požiadal ho zapisovateľ, M. O., aby mu originál týchto poznámok vydal, že ich uvedie ako prílohu v zápisnice. Predseda komisie však originál týchto poznámok znehodnotil a vyhodil. Zapisovateľ z týchto poznámok vyhotovil jednu kópiu. Z vyššie uvedeného opisu skutkového priebehu spočítavania hlasov je evidentné, že tieto boli sčítavané nedbalým spôsobom, nedošlo ani ku krížovému sčítaniu hlasov (dokonca sa ani neprerátavali hlasovacie lístky s menami ostatných kandidátov, prepočítavali sa len hlasy kandidáta č. 1, I. D. a kandidáta č. 4, V. P.), s hlasovacími lístkami bolo manipulované, časť členov volebnej komisie opúšťala v priebehu sčítavania volebnú miestnosť, predsedom deklarované súčty hlasovacích lístkov po tom, čo sa sčítavanie prerušilo už nesedeli. Aj vzhľadom k týmto závažným nedostatkom odmietli členovia komisie, M. K., M. D., R. Š. a M. G. podpísať zápisnicu, pretože nesúhlasili ani s priebehom sčítavania výsledkov volieb, ani so samotným zistením výsledkom.».

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd zrušil napadnutý výsledok volieb starostu obce.

II.

Podľa relevantnej časti čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy...

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd návrh podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, pričom zistil, že sťažnosť spĺňa všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom predpísané v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti, ktoré sú pre konanie vo volebných veciach ustanovené v § 59 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Keďže ústavný súd nezistil v rámci predbežného prerokovania sťažnosti žiaden dôvod na odmietnutie, prijal sťažnosť podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2014